

POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL 2016 M. SPALIO 9 D. SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS KAMPANIJOS DALYVIŲ POLITINĖS KAMPANIJOS FINANSAVIMO ATASKAITŲ PATEIKIMO IR PATIKRINIMO

2017 m. kovo 8 d. Nr. 3-39 (1.2)

Vilnius

1. Politinės kampanijos finansavimo ataskaitų pateikimas

Pagal Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės (toliau – PKFFK) įstatymo 17 straipsnį politinės kampanijos išdininkas Vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) pateikia politinės kampanijos finansavimo ataskaitą:

ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) galutinių rezultatų paskelbimo dienos (iki 2016 m. lapkričio 24 d.), jeigu politinės kampanijos dalyvis per politinę kampaniją gavo mažesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, tai yra 52 990 eurų;

ne vėliau kaip per 85 kalendorines dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) galutinių rezultatų paskelbimo dienos (iki 2017 m. sausio 23 d.) kartu su auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, politinės kampanijos dalyvis per politinę kampaniją gavęs didesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, tai yra 52 990 eurų.

Kartu teikiami ir pajamas bei išlaidas pagrindžiantys dokumentai.

1.1. Laiku pateiktos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos

Savarankiškais 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviais buvo įregistruota 19 politinių partijų, 314 jų keltų kandidatų (6 iš jų taip pat ir patys kėlėsi kandidatais) bei 20 išsikėlusius kandidatų ir 5 pretendentai į kandidatus. Iš viso 358 savarankiški politinės kampanijos dalyviai.

Iki 2016 m. lapkričio 24 d. (ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo rinkimų rezultatų paskelbimo dienos) VRK politinės kampanijos finansavimo ataskaitas turėjo pateikti 350 savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, pateikė – 325 dalyviai (vienas iš jų laiku (lapkričio 22 d.) išsiuntė paštu, VRK gauta lapkričio 28 d.

Iki 2017 m. sausio 23 d. nepriklausomų auditorių patikrintas ataskaitas turėjo pateikti ir laiku pateikė 8 politinės kampanijos dalyviai, kurie nurodė gavę daugiau nei 70 VMDU pajamų.

1.2. Pavėluotai pateiktos ir nepateiktos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos

Nuo 1 iki 75 dienų ataskaitas ir dokumentus vėlavo pateikti 22 savarankiški politinės kampanijos dalyviai. Dalis (11 dalyvių) pavėluotai pateikusių politinės kampanijos finansavimo ataskaitas, pajamas bei išlaidas pagrindžiančius dokumentus, ataskaitas VRK informacinėje

sistemoje patvirtino laiku, tai yra iki lapkričio 24 d. Daugiau nei savaitę dokumentus vėlavo pateikti 4 savarankiški politinės kampanijos dalyviai. Dalyvių, pavėluotai pateikusių VRK politinės kampanijos finansavimo ataskaitas, pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus, sąrašas pridedamas.

Arvydas Vidžiūnas ataskaitą su pagrindžiančiais dokumentais pateikė 2017 m. vasario 7 d. (praėjus 100 dienų nuo rinkimų rezultatų paskelbimo arba pavėlavęs 75 dienomis), tai yra tą dieną, kai pagal PKFFK įstatymo 21 straipsnio 1 dalį VRK politinės kampanijos finansavimo ataskaitas kartu su auditorių ataskaitomis dėl pastebėtų faktų privalo paskelbti savo interneto svetainėje. Kadangi A. Vidžiūno ataskaita VRK pateikta pavėluotai ir pavėluotai perduota auditui tikrinti, todėl nebuvo galimybės VRK svetainėje laiku paskelbti auditoriaus ataskaitos dėl pastebėtų faktų.

3 dalyviai ataskaitų su pagrindžiančiais dokumentais nepateikė, iš jų 2 – pateikė VRK informacinėje sistemoje (Algimantas Asevičius – laiku, o Kazimieras Nausėda – pavėlavęs). Abu šie dalyviai ataskaitose nurodė negavę pajamų ir neturėję išlaidų, todėl jų patikrinimą atliko Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus vyriausioji specialistė Laima Lazauskienė ir pateikė pažymą su sąlygine išvada, kuriai pritarta VRK 2017 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. Sp-38 „Dėl dalies 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvių patikrinimo“.

Tautininkų sąjunga iki 2017 m. kovo 8 d. VRK nepateikė ataskaitos nei informacinėje sistemoje, nei su pagrindžiančiais dokumentais. Ši ataskaita nepatikrinta nepriklausomo auditoriaus ir nepaskelbta VRK interneto svetainėje.

1.3. Taikytina atsakomybė

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų 41 straipsnio 5 dalies 1 punktą politinės kampanijos finansavimo ataskaitos, jos priedų bei išlaidas ir pajamas pagrindžiančių dokumentų pateikimas PKFFK įstatyme nustatytais terminais yra viena iš rinkimų užstato grąžinimo sąlygų.

2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas. Kadangi politinės kampanijos finansavimo ataskaitos, jų priedai, išlaidas ir pajamas pagrindžiantys dokumentai turėjo būti pateikti 2016 metais, taikomas Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas¹, kuriame numatyta atsakomybė už duomenų arba dokumentų nepateikimą pažeidžiant PKFFK įstatymo reikalavimus, kai tai padaro politinės kampanijos dalyvis ar politinės kampanijos išdininkas (bauda nuo 144 iki 579 eurų). Protokolą už Kodekso 207¹³ straipsnyje nurodytus pažeidimus turi teisę surašyti VRK pirmininkas ar jo įgaliotas šios komisijos narys.

¹ Toliau šioje pažymoje nekartojama pastaba, kuris kodeksas taikomas.

Siūlymas

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo politinės kampanijos finansavimo ataskaitų, jų priedų, išlaidas ir pajamas pagrindžiančių dokumentų nepateikusiems ir pavėlavusiems pateikti asmenims.

2. Politinės kampanijos finansavimo šaltiniai

Politinių kampanijų finansavimo šaltiniai numatyti PKFFK įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje (politinių partijų) ir 8 straipsnio 1 dalyje (kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių). Politinės kampanijos gali būti finansuojamos tik iš šių šaltinių:

- 1) politinės partijos lėšomis;
- 2) nuosavomis (asmeninėmis) kandidatų lėšomis;
- 3) pagal PKFFK įstatymą turinčių teisę aukoti fizinių asmenų aukomis politinei kampanijai;
- 4) iš bankų gaunamomis paskolomis (*galimos tik politinėms partijoms*);
- 5) palūkanomis už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas.

Politinės kampanijos dalyviai VRK pateiktose² Politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nurodė gavę per 6 mln. eurų pajamų politinei kampanijai finansuoti, išleidę per 7,7 mln. eurų. Nurodyti bendri skolos įsipareigojimai siekia beveik 1,3 mln. eurų, arba sudaro 16,77 proc. visų politinės kampanijos išlaidų. Daugiausia lėšų, per 4,2 mln. eurų, arba 69,65 proc. visų pajamų, politinei kampanijai finansuoti skyrė pačios politinės partijos.

1 lentelė

Eil. Nr.	Lėšų šaltinis	Gauta suma, Eur	Procentas nuo visų pajamų
1.	Politinės partijos gauti valstybės biudžeto asignavimai panaudoti politinei kampanijai finansuoti	2 694 975,06	44,62
2.	Politinės partijos lėšos panaudotos politinei kampanijai finansuoti	1 511 641,13	25,03
3.	Kandidato (kandidatų) nuosavos (asmeninės) lėšos, panaudotos politinei kampanijai	1 215 044,24	20,11
4.	Fizinių asmenų aukos	594 367,16	9,84
5.	Fizinių asmenų mažos aukos	23 861,25	0,40
6.	Palūkanos už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas	0,58	0,00
	Iš viso	6 039 889,42	100,00

9 iš 16 rinkimuose dalyvavusių politinių partijų savo ir savo keltų kandidatų politinės kampanijos finansavimui skyrė daugiau nei 70 proc. visų gautų politinės kampanijos pajamų

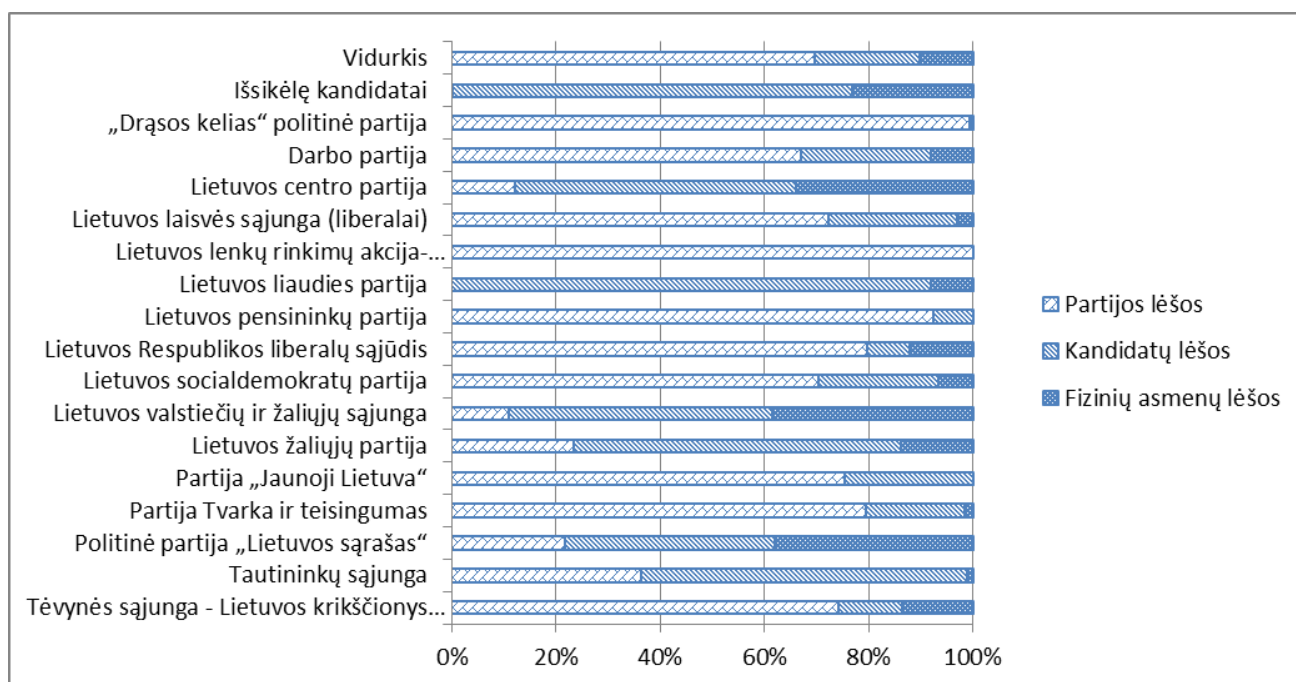
² Pateikiami 2017 m. sausio 31 d. VRK informacinėje sistemoje buvę duomenys, įskaitant ataskaitos nepateikusių Tautininkų sąjungą.

(vidurkis 69,65 proc.). Per 90 proc. skyrė 3 partijos: „Drąsos kelias“ politinė partija (32 500 eurų, arba 99,39 proc.), Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga (375 735,83 euro, arba 100 proc.), Lietuvos pensininkų partija (1 224 eurus, arba 92,45 proc.).

Politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nurodyta, kad patys kandidatai politinėms kampanijoms skyrė per 1,2 mln. eurų, arba 20,11 proc., visų kampanijos pajamų. Išsikėlusiu kandidatų ir 10 iš 16 rinkimuose dalyvavusių politinių partijų ir jų keltų kandidatų daugiau nei 20 proc. visų pajamų sudaro kandidatų lėšos.

Fizinių asmenų aukų gauta ir priimta 618 228,41 eurų, arba 10,24 proc. visų politinės kampanijos pajamų. 10 proc. viršija išsikėlusiu kandidatų ir 6 rinkimuose dalyvavusių partijų ir jų keltų kandidatų gautos aukos.

Politinės kampanijos finansavimo šaltinių struktūra

Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviams pagal PKFFK įstatymo 13 straipsnį gali aukoti tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

PKFFK įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti aukų, kandidatų skiriamų lėšų dydžio ribojimai:

1) vienas fizinis asmuo per politinę kampaniją kiekvienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui gali suteikti auką, neviršijančią 10 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių. Bendra vieno fizinio asmens aukų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už paskutinius praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama po gegužės 1 dienos) arba už užpraėjusius kalendorinius metus

deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama iki gegužės 1 dienos). Į šiuos dydžius neįskaičiuojamos mažos fizinių asmenų aukos (iki 12 eurų) (2 dalis);

2) kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje, į politinių partijų ir visuomeninių rinkimų komitetų keliamų kandidatų sąrašus įrašyti kandidatai ir referendumo iniciatoriai savo politinei kampanijai finansuoti gali suteikti auką, neviršijančią 20 VMDU dydžių (3 dalis).

Fiziniai asmenys, deklaravę turtą ir pajamas, kiekvienam politinės kampanijos dalyviui galėjo aukoti iki 7 570 eurų, nedeklaravę – iki 12 eurų. Nenustatyta, kad savarankiškai politinės kampanijos dalyviai būtų priėmę fizinių asmenų aukas, viršijančias 10 VMDU sumą.

Savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams, neskaitant mažų aukų aukotojų, aukėjo 879 asmenys, iš viso 594 367,20 euro, vidutiniškai po 676,19 euro. Aukėjo 329 vyrai ir 550 moterų.

Po 1 000 eurų ir daugiau aukėjo 198 asmenys, vienas asmuo aukėjo 5 savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams, 4 – trims. Dviem dalyviams aukėjo 40 fizinių asmenų. Daugiausia vienas asmuo skyrė 18 000 eurų (3 dalyviams).

Kandidatai savo kampanijai finansuoti galėjo skirti iki 15 140 eurų.

Lėšas politinei kampanijai finansuoti skyrė 510 kandidatų, vidutiniškai po 2 387,12 euro. Po 7 000 eurų ir daugiau skyrė 54 kandidatai.

Trys kandidatai: Vilija Filipovičienė, Ramūnas Karbauskis ir Viktoras Pranckietis politinei kampanijai finansuoti skyrė maksimalią leistiną sumą, tai yra po 15 140 eurų. Kazys Starkevičius skyrė daugiau nei maksimali leistina suma (plačiau 2.1 dalyje). V. Filipovičienė papildomai dar dviem savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams paaukėjo 4 320 eurų.

PKFFK įstatymo 19 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Valstybinė mokesčių inspekcija tikrina, ar aukotojai turėjo pakankamai pajamų aukai suteikti ir ar jos apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka. Apie atliktą tikrinimą ir jo metu nustatytus teisės aktų pažeidimus VMI informuos VRK.

2.1. Priimtos aukos ir kandidatų lėšos, neatitinkančios įstatymo reikalavimų

Iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitų pateikimo nustatyti keli atvejai, kai buvo priimtos aukos iš asmenų nedeklaravusių pajamų ar kai gautų aukų suma viršija 10 proc. deklaruotų pajamų. Susisiekus su išdininkais, aukos buvo grąžintos arba aukotojai deklaravo pajamas.

„Drąsos kelias“ politinės partijos 2016 m. lapkričio 28 d. pateiktos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos 1 priede „Aukų ir aukotojų sąrašė“ nurodyta, kad priimta Reginos Petrikenės auka, nors VRK informacinėje sistemoje gautas VMI pateiktas atsakymas „Nepriimtina auka. Asmuo nedeklaravo pajamų“. Apie priimtą nepriimtina auką išdininkė buvo informuota žodžiu, vėliau, 2016 m. gruodžio 20 d., VRK raštu kreipėsi į partiją. Gruodžio 29 d. partija pateikė

iždininkės paaiškinimą ir informaciją, kad aukotoja pajamas deklaravo. 2017 m. sausio 18 d. išdininkė informacinėje sistemoje patikrino aukos priimtinumą ir gavo VMI atsakymą, kad auka priimtina. 2017 m. vasario 17 d. pateikta patikslinta Politinės kampanijos finansavimo ataskaita.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Petrašiūnų rinkimų apygardoje Nr. 17 kandidatas Kazys Starkevičius savo politinei kampanijai finansuoti skyrė 18 581,01 euro, tai yra 3 441,01 euro daugiau, negu leidžia įstatymas. Atsakydamas į VRK paklausimą K. Starkevičius (gauta 2017 m. vasario 13 d. reg. Nr. 1-325 (7.5) nurodė, kad „*rinkimų agitacijos kampanijos metu iš savo asmeninių lėšų į politinės kampanijos sąskaitą paaukojo 15 000 Eur, kas neviršija 20 VMDU dydžio, o pasibaigus rinkiminės agitacijos kampanijai, t. y. 2016 m. lapkričio 4 d. iš savo asmeninių lėšų papildomai pervedė 3 581,01 Eur auką, kuri buvo reikalinga įsiskolinimams politinės reklamos tiekėjams padengti už antrąjį rinkimų turą*“.

PKFFK įstatymo 10 straipsnio 3 dalis nenumato, kad pakartotiniame balsavime dalyvaujantys kandidatai savo politinei kampanijai galėtų skirti daugiau nei 20 VMDU dydžio lėšų sumą. Tačiau pastebėtina, kad to paties įstatymo 18 straipsnyje numatyta, kad kiti savarankiški politinės kampanijos dalyviai, ne politinės partijos, skolos įsipareigojimus turi teisę padengti tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų. Nėra numatyta jokia išimtis kandidatams dėl skolos įsipareigojimų dydžio, kurie savo kampanijai paaukojo visą leistiną sumą.

Siūlymas

Dėl atsakomybės taikymo K. Starkevičiui siūloma spręsti klausimą po to, kai VMI informuos apie atliktą patikrinimą, ar aukotojai turėjo pakankamai pajamų aukai suteikti ir ar jos apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka.

2.2. Nepriimtinių aukų gražinimas aukotojui, pervedimas į valstybės biudžetą

PKFFK įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje numatytas draudimas *naudoti politinėms kampanijoms gautas aukas, kurios neatitinka šio įstatymo reikalavimų. Jeigu tokios aukos buvo gautos ir aukotojas yra žinomas, politinės kampanijos išdininkas per 5 darbo dienas nuo tokios aukos gavimo dienos turi auką grąžinti aukotojui, nurodydamas atsisakymo priimti auką priežastis. Jeigu aukotojas per 10 darbo dienų nenustatomas, politinės kampanijos išdininkas auką perveda į valstybės biudžetą.*

74 savarankiški politinės kampanijos dalyviai savo ataskaitose nurodė gavę 212 nepriimtinių aukų, bendra suma 151 617,92 euro. Aukotojams grąžinta 149 013,69 euro, į valstybės biudžetą pervesta 62,23 euro. Į valstybės biudžetą nepervesta ir aukotojams negrąžinta 2 542 eurai.

Politinės partijos „Lietuvos sąrašo“ Žirmūnų rinkimų apygardoje Nr. 4 kandidatės Aušros Maldeikienės pateiktoje ataskaitoje nurodyta, kad aukotojams negrąžino 4 aukų, bendra suma 165 eurai. Dėl to pastabą nurodė ir nepriklausomas auditorius. Patikrinus Politinės kampanijos finansavimo ataskaitą, nustatyta, kad 2016 m. rugpjūčio 9 d. buvo gauta Giedriaus Pagojaus 15 Eur

auka, 2016 m. rugsėjo 15 d. – Dano Oliškevičiaus 100 Eur auka, 2016 m. spalio 13 d. – Žydruolės Pivarauskienės 30 Eur auka ir 2016 m. spalio 19 d. – Vytauto Plunksnio 20 Eur auka. 2016 m. gruodžio 2 d. gautame kandidatės A. Maldeikienės politinės kampanijos išdininkės rašte pateiktas paaiškinimas: „Kadangi pateikiant ataskaitą dėl aukų panaudojimo išaiškėjo prievolė grąžinti paaukotas lėšas tams tikriems asmenims, o kandidatės sąskaita jau buvo uždaryta ir aukų likutis pervestas į Lietuvos sąrašo partijos sąskaitą, aukos buvo grąžintos iš partijos sąskaitos“. Prie rašto pridėtas Politinės partijos „Lietuvos sąrašas“ banko sąskaitos išrašas, iš kurio matyti, kad 2016 m. lapkričio 29 d. G. Pagojui, D. Oliškevičiui, Ž. Pivarauskienei ir V. Plunksniui grąžintos jų paaukotos sumos kandidatėi A. Maldeikienei. Patikrinus kandidatės pateiktus dokumentus, nustatyta, kad ji 2016 m. spalio 21 d. partijai pervedė 404,61 euro, tai yra didesnę sumą nei reikėjo nepriimtinioms aukoms grąžinti.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Sūduvos rinkimų apygardoje Nr. 63 kandidato Valdo Aleknavičiaus ataskaitoje nurodyta, kad gauta ir negrąžinta nepriimtina auka (2 377 eurai) iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų. Susisiekius su išdininke Loreta Šyvokiene 2017 m. vasario 3 d. gautas paaiškinimas, kad šios lėšos klaidingai užregistruotos du kartus, pastebėjus klaidingą įrašą vienas įrašas pakoreguotas nurodant, kad tai nepriimtina auka.

Patikrinus VRK informacinėje sistemoje nepriimtinių nurodytą aukų grąžinimo aukotojams ar pervedimo į valstybės biudžetą datas, nustatyta, kad, pažeidžiant PKFFK 12 straipsnio 1 dalį, 29 savarankiški dalyviai pavėlavo grąžinti (pervesti į biudžetą) 70 nepriimtinių aukų (bendra suma 59 623,90 euro).

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹⁰ straipsnio 1 dalyje numatyta atsakomybė už aukų politinei kampanijai apskaitos tvarkos pažeidimą (bauda politinės kampanijos išdininkui ar politinės kampanijos dalyviui nuo 28 iki 868 eurų).

Siūlymas

Pripažinti, kad Aušros Maldeikienės ataskaitoje nurodytos nepriimtinos aukos buvo grąžintos aukotojams.

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo dėl pavėluoto nepriimtinių aukų grąžinimo.

3. Politinės kampanijos finansavimo išlaidos

Bendros politinės kampanijos išlaidos sudaro per 7,7 mln. eurų. Politinės kampanijos dalyviai nurodė, kad daugiausia, per 6,55 mln. eurų, arba 85,99 proc. visų išlaidų, išleido politinei reklamai.

Eil. Nr.	Politinės kampanijos išlaidos	Suma, Eur	Procentas nuo visų išlaidų
1.	Politinė reklama	6 655 239,35	85,99
2.	Ne politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos, jeigu įsigyti daiktai ir kitas turtas yra skirti politinei kampanijai ar jeigu paslaugos yra gautos politinės kampanijos laikotarpiu	469 359,94	6,06
3.	Kitos išlaidos	318 826,36	4,12
4.	Politinės kampanijos savanorių, politinės partijos ar kandidato atstovų rinkimams ar rinkimų (referendumo) stebėtojų ryšiui, maitinimui, apgyvendinimui ir transportui apmokėti	109 236,11	1,41
5.	Politinei kampanijai naudojamoms transporto priemonėms nuomoti, eksploatuoti	77 179,23	1,00
6.	Politinės kampanijos išdininko atlyginimui ir funkcijoms vykdyti	52 060,60	0,67
7.	Nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, reikalingų vykdant politinę kampaniją, nuomai	41 285,85	0,53
8.	Politinės kampanijos audito įmonei	16 736,20	0,22
	Iš viso	7 739 923,64	100,00

Negalima išskirti vienos populiariausios reklamos rūšies. Net trijų rūšių politinei reklamai (kitomis priemonėmis, spaudoje ir išorinei) skirta per 20 proc. visų išlaidų politinei reklamai. Daugiausia, per 1,5 mln. Eurų, arba 23,16 proc. visų išlaidų reklamai, išleista reklamai spaudoje.

3 lentelė

Eil. Nr.	Išlaidos politinei reklamai	Suma, Eur	Procentas nuo visų išlaidų reklamai
1.	Politinė reklama spaudoje	1 541 034,36	23,16
2.	Kitomis priemonėmis skleidžiama politinė reklama	1 526 645,56	22,94
3.	Išorinė politinė reklama	1 502 299,57	22,57
4.	Politinė reklama televizijoje	1 159 507,00	17,42
5.	Reklama internete	710 228,39	10,67
6.	Politinė reklama radijuje	215 524,47	3,24
	Iš viso	6 655 239,35	100,00

3.1. Skolos įsipareigojimai

Politinės kampanijos finansavimo ataskaitose skolos įsipareigojimus (bendra suma – 1 297 684,46 eurų, arba 16,77 proc. visų politinės kampanijos išlaidų) nurodė 47 savarankiški politinės kampanijos dalyviai, iš jų 8 politinės partijos, 35 politinių partijų iškelti kandidatai ir 4 išsikėlę kandidatai. Partijos (įskaitant jų keltus kandidatus), turėjusios didžiausią skolinių įsipareigojimų ir politinės kampanijos išlaidų santykį:

Eil. Nr.	Partija	Išlaidos, Eur	Skola, Eur	Santykis, proc.
1.	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	1 245 075,49	857 478,19 (974 401,95)	68,87 (78,26)
2.	Lietuvos laisvės sąjunga (liberalai)	390 261,24	157 612,85	40,39
3.	Partija Tvarka ir teisingumas	514 989,67	113 801,69	22,10
4.	Lietuvos centro partija	77 292,19	7 884,79	10,20
5.	Politinė partija „Lietuvos sąrašas“	21 574,22	920,07	4,26

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga 2017 m. sausio 27 d. VRK pateikė raštą, kuriuo informavo, kad 2016 m. lapkričio – gruodžio mėn., tai yra iki ataskaitos pateikimo VRK, iš valstybės biudžeto asignavimų sąskaitos padengė dalį Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodytų skolos įsipareigojimų (116 923,73 Eur). Todėl pateiktoje Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje skolos įsipareigojimai nurodyti didesni, negu iš tiesų yra. Aktuali skola yra 857 478,19 Eur, arba 68,87 proc. visų politinės kampanijos išlaidų.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos ir Lietuvos laisvės sąjungos (liberalų) skolos įsipareigojimai sudaro daugiau nei 40 proc. jų politinės kampanijos išlaidų ir tai išsiskiria iš kitų partijų skolų. Palyginus su ankstesnių kampanijų duomenimis, nustatyta, kad yra buvę atvejų, kai siekė 50 ir daugiau procentų.

3.2. Politinės kampanijos išlaidų limitai

PKFFK įstatymo 14 straipsnyje nustatyta, kokios išlaidos pripažįstamos politinės kampanijos išlaidomis ir leistini politinės kampanijos išlaidų dydžiai. Pagal PKFFK įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 5 punktą, nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio viršijimas 10 ar daugiau procentų laikomas šiurkščiu įstatymo pažeidimu.

5 savarankiški politinės kampanijos dalyviai ataskaitose nurodė išlaidas viršijantį išlaidų limitą. Emigrantų partija ir Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija užsiregistravo savarankiškais politinės kampanijos dalyvėmis, tačiau nenurodė, ar ketina kelti kandidatų sąrašą, kokiose apygardose ketina kelti kandidatus. Todėl jų politinės kampanijos išlaidų limitas buvo 0 eurų. Ataskaitose nurodytos kitos išlaidos (Emigrantų partija 2,80 Eur, Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija 1,74 euro).

Kiti 3 savarankiški politinės kampanijos dalyviai rinkimuose dalyvavo:

- a) Lietuvos socialdemokratų partija galėjo išleisti 740 000 eurų, išleido 790 807,67 euro, tai yra limitas viršytas 6,87 proc.;
- b) Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai galėjo išleisti 740 000 eurų, išleido 777 675,10 euro, tai yra limitas viršytas 5,09 proc.;
- c) Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Kaišiadorių–Elektrėnų rinkimų apygardoje Nr. 59 kandidatas Mantas Adomėnas galėjo išleisti 27 500 eurų, išleido 28 298,46 euro, tai yra limitas viršytas 2,90 proc.

Peržiūrėjus pateiktas atstovaujamojų dalyvių išlaidų ataskaitas, nustatyta, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga bendro kandidatų sąrašo ir vienmandatėse rinkimų apygardose iškeltų kandidatų limitu neviršijo (limitas 2 368 750 eurų, išlaidos 1 245 075,49 euro), tačiau atėmus vienmandatėse rinkimų apygardose iškeltiems kandidatams priskirtas išlaidas kandidatų sąrašo

limitas (740 000 eurų) viršytas 24 079,74 euro, tai yra 3,25 proc. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos Karoliniškių rinkimų apygardoje Nr. 8 kandidato Sauliaus Skvernelio politinės kampanijos išlaidos (28 122,75 euro) 2,26 proc. viršija limitą (27 500 eurų).

Mantui Adomėnui ar jo išdininkui atsakomybė turėtų būti taikoma pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹⁰ straipsnio 2 dalį, kurioje numatyta atsakomybė už išlaidų politinei kampanijai apskaitos tvarkos pažeidimą (bauda politinės kampanijos išdininkui ar politinės kampanijos dalyviui nuo 579 iki 2 896 eurų). Kitiems savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams pagal Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio 4 dalį, kurioje numatyta atsakomybė už išlaidų politinei kampanijai apskaitos tvarkos pažeidimą (bauda politinės kampanijos išdininkams ar politinės kampanijos dalyviams nuo 480 iki 3 000 eurų). Pagal Kodekso 589 straipsnį dėl šio kodekso 93 straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo VRK ar jo įgaliotas šios komisijos narys.

Siūlymas

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo dėl politinės kampanijos išlaidų limitų viršijimo.

4. Politinės kampanijos finansavimo ataskaitų patikrinimas

PKFFK įstatymo 20 straipsnyje nustatyta, kad savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, per politinę kampaniją gavusių mažesnę kaip 70 VMDU dydžio pajamų sumą, tai yra iki 52 990 eurų, patikrinimą organizuoja VRK. Gavę daugiau pajamų patys savarankiški politinės kampanijos dalyviai privalo sudaryti sutartis dėl patikrinimo ir VRK pateikti Auditoriaus ataskaitą dėl pastebėtų faktų.

Vykdamas VRK 2016 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. Sp-284 patvirtintą pavedimą buvo patikrinti devyni 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviai, kurie VRK pateiktoje Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodė negavę arba gavę pajamų iš politinės kampanijos finansavimo šaltinių ne daugiau kaip 15 eurų ir nepatyrę (skolos įsipareigojimų) arba patyrę politinės kampanijos išlaidų ne daugiau kaip 15 eurų. Pastebėjimai nurodyti pažymyje, kuriai VRK 2017 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. Sp-38 pritarta.

Didesnę nei 52 990 eurų pajamų sumą gavo ir sutartis dėl patikrinimo sudaryti turėjo 8 savarankiškų politinės kampanijos dalyviai. Likusių 340 savarankiškų dalyvių ataskaitos, pajamas ir išlaidas pagrindžiantys dokumentai³ buvo perduoti 4 audito įmonėms, su kuriomis VRK sudarė sutartis.

Auditoriai turėjo pastebėjimų 277 dalyviams, 70 – neturėjo. Peržiūrėjus visas auditorių ataskaitas, nustatyta, kad daugiausia pastebėjimų yra dėl klaidų (neteisingai nurodyti dokumentų rekvizitai, žiniaraštyje registruojant pajamas ir išlaidas sumaišyti finansavimo šaltiniai (maža auka,

³ Arvydo Vidžiūno ataskaita ir dokumentai auditoriams perduoti 2017 m. vasario 15 d.

fizinio asmens auka, kandidato lėšos), išlaidų paskirtys, banko sąskaitų išrašai nepasirašyti, pateiktos, tačiau informacinėje sistemoje neįregistruotos paslaugų teikimo sutartys ir pan.).

Skyriaus darbuotojai išnagrinėjo auditorių pateiktas ataskaitas, atliko VRK informacinėje sistemoje esančių duomenų analizę, siekiant nustatyti politinės kampanijos finansavimo tvarkos pažeidimus.

4.1. Turtinių prievolių įgijimas neužsiregistravus savarankišku politinės kampanijos dalyviu

PKFFK įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad *priimti aukas ir įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai gali tik savarankiški politinės kampanijos dalyviai ir tik nuo jų registravimo savarankiškais politinės kampanijos dalyviais ir jų sąrašo paskelbimo VRK interneto svetainėje dienos.*

Tikrinimų metu nustatyta, kad 21 savarankiškas politinės kampanijos dalyvis, kuris prasidėjęs politinei kampanijai įgijo turtinių prievolių (sudaryta 15 sutarčių, išrašyta 60 sąskaitų) dėl išlaidų politinei kampanijai neužsiregistravus politinės kampanijos dalyviu. Viena sąskaita išrašyta politinės kampanijos dalyvio registravimo dieną už tą pačią dieną laikraštyje paskelbtą straipsnį, dvi sąskaitos išrašytos viena diena anksčiau nei registruotas dalyvis, viena sąskaita išrašyta likus 64 dienoms iki registravimo politinės kampanijos dalyviu. 12 dalyvių sudarė po vieną sutartį ar jų vardu buvo išrašyta po vieną sąskaitą 7–59 dienomis anksčiau. Lietuvos socialdemokratų partijos Biržų–Kupiškio rinkimų apygardoje Nr. 48 kandidatui Aleksandrui Zeltiniui išrašyta 15 sąskaitų 4 345,55 euro sumai likus 42–64 dienoms iki jo registravimo politinės kampanijos dalyviu.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹⁰ straipsnio 4 dalyje numatyta atsakomybė už aukų politinei kampanijai gavimą, turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai prisiėmimą neužsiregistravus savarankiškuoju politinės kampanijos dalyviu (bauda privalančios registruotis politinės partijos pirmininkui ar privalančiam registruotis asmeniui nuo 579 iki 5 792 eurų).

Siūlymas

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo dėl turtinių prievolių įgijimo neužsiregistravus savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

4.2. Politinės kampanijos išlaidos apmokėtos ne iš politinės kampanijos sąskaitos

Nustatyta, kad trys kandidatai po rinkimų, iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitų pateikimo, apmokėjo politinės kampanijos išlaidas ne iš politinės kampanijos, o asmeninių sąskaitų: Darbo partijos Sūduvos rinkimų apygardoje Nr. 63 kandidatė Algimanta Pabedinskienė 243,38 euro, Darbo partijos Zanavykų rinkimų apygardoje Nr. 64 kandidatas Kęstutis Šnipas 34,80 euro ir

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Lazdijų–Druskininkų rinkimų apygardoje Nr. 71 kandidatas Juozas Galdikas 1 211,61 euro.

PKFFK įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad *prasidėjus politinei kampanijai, visos politinės kampanijos išlaidos gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų*; PKFFK įstatymo 18 dalyje numatyta, kad *kiti savarankiški politinės kampanijos dalyviai (ne partijos) turi teisę padengti išskolinimus tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų*.

4.3. Grynaisiais gautos aukos pavėluotai įneštos į politinės kampanijos sąskaitą

PKFFK įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad *ne banko pavedimu gautas fizinių asmenų pinigines aukas politinei kampanijai politinės kampanijos įždininkas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po aukos gavimo perveda į politinės kampanijos sąskaitą*.

Auditoriaus ataskaitos dėl pastebėtų faktų priede nurodyta, kad Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio Raseinių–Kėdainių rinkimų apygardoje Nr. 42 kandidato Ramūno Maciukevičiaus grynaisiais gauta 15 aukų (bendra suma – 105 eurai), kurios pavėluotai įneštos į politinės kampanijos sąskaitą. Patikrinus aukų gavimo ir įnešimo datas, nustatyta, kad visos aukos gautos skirtingu metu, įneštos vieną dieną, pavėluota įnešti nuo 1 iki 7 dienų, daugiausia aukų (11 aukų, 75 eurai) įnešta 3 dienomis vėliau. 2017 m. sausio 10 d. įždininkė Živilė Kristutienė auditoriui Ilonai Matusevičienei pateikė paaiškinimą, kad aukas priėmė ir aukų lapus pildė pats kandidatas, juos įždininkei pateikė 2016 m. spalio 6 d. pagal perdavimo aktą. Taigi kandidatas grynaisiais gautas aukas įždininkei perdavė pavėluotai. Iš kandidato gautas aukas įždininkė tą pačią dieną jas įnešė į politinės kampanijos sąskaitą.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹⁰ straipsnio 2 dalyje numatyta atsakomybė už išlaidų politinei kampanijai apskaitos tvarkos pažeidimą (bauda politinės kampanijos įždininkui ar politinės kampanijos dalyviui nuo 579 iki 2 896 eurų).

Siūlymas

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo dėl PKFFK įstatymo 10 straipsnio 5 dalies nuostatų nesilaikymo.

4.4. Pavėluotai paviešintos aukos

PKFFK įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad *politinės kampanijos įždininkas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo aukos gavimo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamame viešame aukotojų sąraše paskelbia aukotojo – fizinio asmens – vardą ir pavardę*.

Nustatyta, kad 217 savarankiškų politinės kampanijos dalyvių aukos (dalis aukų) paviešintos pavėluotai.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹⁰ straipsnio 2 dalyje numatyta atsakomybė už išlaidų politinei kampanijai apskaitos tvarkos pažeidimą (bauda politinės kampanijos įždininkui ar politinės kampanijos dalyviui nuo 579 iki 2 896 eurų).

Siūlymas

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo dėl pavėluotai pavišintų aukų.

4.5. Aukų priėmimas draudžiamu laikotarpiu

PKFFK įstatymo 10 straipsnio 10 dalyje numatyta, kad *pasibaigus rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapui, aukas politinei kampanijai priimti draudžiama.*

Laikytina, kad pasibaigus politinės agitacijos laikotarpiui į politinės kampanijos sąskaitas lėšas įnešti gali asmenys, kuriems tenka prievolė padengti skolos įsipareigojimus. PKFFK įstatymo 18 straipsnyje numatyta, kad *politinė partija turi teisę padengti išsiskolinimus tik iš partijai nuosavybės teise priklausančio turto, gaunamų aukų ir politinei partijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, o kiti politinės kampanijos dalyviai – tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų.*

Nustatyta, kad 12 savarankiškų dalyvių politinės kampanijos dalyvių žiniaraščiuose nurodyta, kad aukos (7 823,58 euro) buvo priimtose pažeidžiant šią nuostatą. Du kandidatai priėmė fizinių asmenų aukų (556 eurai), 2 partijos, neturinčios atstovaujamojo dalyvių pakartotiniame balsavime, – kandidatų lėšas (893 eurai) ir 8 kandidatai – partijų lėšas (6 374,58 euro).

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹⁰ straipsnio 2 dalyje numatyta atsakomybė už išlaidų politinei kampanijai apskaitos tvarkos pažeidimą (bauda politinės kampanijos įždininkui ar politinės kampanijos dalyviui nuo 579 iki 2 896 eurų).

Siūlymas

Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo dėl aukų priėmimo pasibaigus rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapui.

Visos auditoriaus ataskaitos dėl pastebėtų faktų paskelbtos VRK interneto svetainėje.

Skyriaus darbuotojai parengė ir VRK pateikė pažymą dėl politinės kampanijos lėšų likučio pervedimo (5 savarankiški politinės kampanijos dalyviai), išsikėlusio kandidato Jurijaus Subotino politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje klaidingai nurodytų politinės kampanijos pajamų ir išlaidų, dėl politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nenurodytų išlaidų (10 pažymų).

5. Politinės reklamos stebėseną

Politinės kampanijos dalyvių ataskaitose dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių nurodyta politinės reklamos už 6 693 888,13 euro.

Viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijose nurodyta bendra politinės reklamos kaina – 5 534 654,12 euro, tai yra mažiau, nei nurodė patys politinės kampanijos dalyviai.

VRK buvo sudariusi sutartį dėl politinės reklamos stebėsenos su TNS LT, UAB, kuri pateikė duomenis, kad politinės reklamos paskelbta už 4 917 323,07 euro. Savivaldybių rinkimų komisijos savo ataskaitose pateikė 4 006 įrašus, nurodė bendrą pastebėtos politinės reklamos kainą 2 154 342,28 euro. Daliai politinės reklamos stebėsenos grupėms nepakako duomenų nustatyti politinės reklamos kainą, todėl jos nenurodė arba nurodė simbolinę kainą.

6. Politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nenurodytos išlaidos politinei reklamai

Skyriaus darbuotojai palygino visų trijų šaltinių duomenis apie paskleistą politinę reklamą. Nustatyta atvejų, kai nebuvo deklaruota dalis išlaidų politinei reklamai.

Nustačius nedeklaruotas išlaidas, buvo vertinama, ar apskaičius šias išlaidas būtų viršytas išlaidų limitas, ar limitas būtų viršytas daugiau nei 10 procentų ir ar nedeklaruotų išlaidų suma viršija 10 procentų išlaidų limito. Nustatytas vienas atvejis, kai nedeklaruotos išlaidos viršija 10 procentų limito.

PKFFK įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta, kad *jeigu politinės kampanijos dalyvio išlaidos nedeklaruotai politinei reklamai arba nedeklaruotos politinės kampanijos išlaidos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio*, laikoma šiurkščiu šio įstatymo pažeidimu.

Pagal nustatytus faktus skyriaus darbuotojai parengė pažymą dėl politinės kampanijos dalyvių politinės kampanijos finansavimo ataskaitų papildymo, kurioms buvo pritarta VRK sprendimais.

Eil. Nr.	VRK sprendimas	Suma, Eur
1.	2017 m. vasario 15 d. Nr. Sp-36 sprendimas „Dėl Justo Pankausko 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidų vertinimo“	67,76
2.	2017 m. vasario 15 d. Nr. Sp-37 sprendimas „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nenurodytų Lietuvos socialdemokratų partijos, Tomo Martinaičio, Vido Mikalausko, Arvydo Mockaus, Mildos Petrauskienės, Algirdo Raslano ir Edvardo Žakario politinės kampanijos išlaidų“	2 605,89
3.	2017 m. vasario 23 d. Nr. Sp-46 sprendimas „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos politinės kampanijos išlaidų“	11 164,52
4.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Lietuvos centro partijos politinės kampanijos išlaidų“ projektas	756,27
5.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Lietuvos laisvės sąjungos (liberalų) politinės kampanijos išlaidų“ projektas	4 097,80
6.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Mindaugo Šimkūno politinės kampanijos išlaidų“ projektas	310,43

Eil. Nr.	VRK sprendimas	Suma, Eur
7.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų ir jos kandidatų: Stasio Šedbaro, Dariaus Eremino, Andriaus Bautronio, Manto Adomėno ir Vido Urbonavičiaus politinės kampanijos išlaidų“ projektas	2 472,85
8.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nenurodytų Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio, Vidmanto Martikonio, Vinco Jurgučio, Šarūno Gustainio, Viktorijos Čmilytės-Nielsen, Sauliaus Bucevičiaus, Jono Liesio, Armino Lydekos, Ričardo Juškos, Juozo Baublio politinės kampanijos išlaidų“ projektas	1 957,35
9.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nenurodytų Darbo partijos kandidatų Genoveitos Krasauskienės, Vidmanto Maželio Ir Gedimino Vagnoriaus politinės kampanijos išlaidų“ projektas	1 433,32
10.	2017 m. kovo 9 d. posėdžiui teikiamas sprendimo „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitose nenurodytų Petro Gražulio ir Partijos Tvarka ir teisingumas politinės kampanijos politinės kampanijos išlaidų“ projektas	1 956,97
	Iš viso išlaidų	26 823,16
Papildyta partijos prašymu		
1.	2017 m. vasario 15 d. Nr. Sp-39 sprendimas „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Partijos Tvarka ir teisingumas politinės kampanijos išlaidų“	1 360,73
Pripažinta šiurkščiu PKFFK įstatymo pažeidimu		
1.	2017 m. vasario 15 d. Nr. Sp-35 sprendimas „Dėl 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nenurodytų Mariaus Muižiniko politinės kampanijos išlaidų“	4 243,15
	VRK sprendimais papildytų išlaidų suma	32 427,04

Šiuo metu dar atliekamas tyrimas dėl kitų galimai nedeklaruotų išlaidų.

Atkreiptas dėmesys į atvejus, kai partijos apmokėjo už savo keltų kandidatų, savarankiškų politinės kampanijos dalyvių politinę reklamą ar kandidatai apmokėjo už politinei partijai priskirtiną politinę reklamą. Iš savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos sąskaitos apmokant kitų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių politinės kampanijos išlaidas gali būti pažeistas politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumas bei neužtikrintas politinės kampanijos finansavimo skaidrumas. Tokiais veiksmais gali būti siekiama išvengti atsakomybės už nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio viršijimą, prisiimami kitų dalyvių skolos įsipareigojimai ar net siekiama išvengti atsakomybės už turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai įgijimo iki registravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

Pasiūlymai:

1. Pripažinti, kad Aušros Maldeikienės ataskaitoje nurodytos nepriimtinos aukos buvo gražintos aukotojams (Pažymos 2.2 papunktis).

2. Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo:

2.1. politinės kampanijos finansavimo ataskaitų, jų priedų, išlaidas ir pajamas pagrindžiančių dokumentų nepateikusiems ir pavėlavusiems pateikti asmenims (Pažymos 1.2 papunktis).

2.2. Kaziui Starkevičiui už lėšų savo politinei kampanijai skyrimą, viršijant PKFFK įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytą dydį, po to, kai bus gauta VMI informacija apie atliktą patikrinimą, ar aukotojai turėjo pakankamai pajamų aukai suteikti ir ar jos apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka (Pažymos 2.1 papunktis);

2.3. dėl kitų pažymoje nurodytų pažeidimų.

PRIDEDAMA. Dalyvių, pavėluotai pateikusių VRK politinės kampanijos finansavimo ataskaitas, pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus, sąrašas.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

2017 m. kovo 8 d. pažymos Nr. 3-39 (1.2)
priedas

**DALYVIAI, PAVĖLUOTAI PATEIKĘ VRK POLITINĖS KAMPANIJOS FINANSAVIMO
ATASKAITAS, PAJAMAS IR IŠLAIDAS PAGRINDŽIANČIUS DOKUMENTUS**

Eil. Nr.	Savarankiškas dalyvis	Ataskaita patvirtinta informacinėje sistemoje	Gauta VRK	Pavėluota dienų
Ataskaita laiku patvirtinta VRK informacinėje sistemoje, pavėluotai pateikta su pajamas ir išlaidas pagrindžiančiais dokumentais				
1.	Lietuvos socialdemokratų partijos Visagino–Zarasų rinkimų apygardoje Nr. 52 kandidatas ALGIRDAS RASLANAS (S)	2016-11-24	2016-11-25	1
2.	Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Kaišiadorių–Elektrėnų rinkimų apygardoje Nr. 59 kandidatas MANTAS ADOMĖNAS (S)	2016-11-24	2016-11-25	1
3.	Politinės partijos „Lietuvos sąrašo“ Marių rinkimų apygardoje Nr. 21 kandidatė KRISTINA PAULIKĖ (S)	2016-11-24	2016-11-28	4
4.	KOVOTOJŲ UŽ LIETUVĄ SAJUNGA (PR)	2016-11-23	2016-11-28	4
5.	„DRAŠOS KELIAS“ POLITINĖ PARTIJA (S)	2016-11-24	2016-11-28	4
6.	Pretendentas į kandidatus Aleksoto-Vilijampolės rinkimų apygardoje Nr. 19 ALGIRDAS MAČIULAITIS (PR)	2016-11-22	2016-11-28	4
7.	Lietuvos socialdemokratų partijos Dainavos rinkimų apygardoje Nr. 16 kandidatė RASA ŠNAPŠTIENĖ (S)	2016-11-23	2016-11-28	4
8.	Išsikėlusį kandidatė, Lietuvos centro partijos kandidatė Alytaus rinkimų apygardoje Nr. 30 LAURA RADZEVIČIŪTĖ (S)	2016-11-24	2016-11-28	4
9.	Lietuvos centro partijos Dzūkijos rinkimų apygardoje Nr. 69 kandidatas AUGUSTAS VICHROVAS (S)	2016-11-23	2016-11-28	4
10.	Išsikėlęs kandidatas Žirmūnų rinkimų apygardoje Nr. 4 TOMAS AMBRAZAS (S)	2016-11-07	2016-11-30	6
11.	Pretendentas į kandidatus Kuršėnų-Dainų rinkimų apygardoje Nr. 45 LAIMIS ŠLEŽAS (PR)	2016-11-23	2016-12-09	15
Pavėluotai ataskaita patvirtinta VRK informacinėje sistemoje ir pavėluotai pateikta su pajamas ir išlaidas pagrindžiančiais dokumentais				
1.	Išsikėlęs kandidatas, Partijos Tvarka ir teisingumas kandidatas Gargždų rinkimų apygardoje Nr. 31 PETRAS GRAŽULIS (S)	2016-11-25	2016-11-25	1
2.	Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Šilutės rinkimų apygardoje Nr. 32 kandidatė SANDRA TAMAŠAUSKIENĖ (S)	2016-11-27	2016-11-28	4

Eil. Nr.	Savarankiškas dalyvis	Ataskaita patvirtinta informacinėje sistemoje	Gauta VRK	Pavėluota dienų
3.	Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Trakų-Vievio rinkimų apygardoje Nr. 58 kandidatas VIDAS URBONAVIČIUS (S)	2016-11-25	2016-11-28	4
4.	Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Marių rinkimų apygardoje Nr. 21 kandidatas ANDRIUS PETRAITIS (S)	2016-11-25	2016-11-28	4
5.	Lietuvos socialdemokratų partijos Pajūrio rinkimų apygardoje Nr. 22 kandidatas BENEDIKTAS PETRAUSKAS (S)	2016-11-28	2016-11-28	4
6.	Išsikėlęs kandidatas Radviliškio rinkimų apygardoje Nr. 44 GEDIMINAS LIPNEVIČIUS (S)	2016-11-25	2016-11-30	6
7.	Išsikėlęs kandidatas, Lietuvos centro partijos kandidatas Šalčininkų-Vilniaus rinkimų apygardoje Nr. 56 NIKOLAJ VOINOV (S)	2016-11-28	2016-11-30	6
8.	Lietuvos centro partijos Prienų-Birštono rinkimų apygardoje Nr. 67 kandidatas VLADAS RAIŠYS (S)	2016-11-28	2016-12-06	12
9.	Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Kretingos-Palangos rinkimų apygardoje Nr. 36 kandidatas VAIDOTAS BACEVIČIUS (S)	2016-12-07	2016-12-07	13
10.	Lietuvos centro partijos Marių rinkimų apygardoje Nr. 21 kandidatas EVALDAS JURKEVIČIUS (S)	2016-11-28	2016-12-09	15
11.	Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Zanavykų rinkimų apygardoje Nr. 64 kandidatas ARVYDAS VIDŽIŪNAS (S)	2017-01-23	2017-02-07	75
Ataskaita patvirtinta VRK informacinėje sistemoje, nepateikti pajamas ir išlaidas pagrindžiantys dokumentai				
1.	Pretendentas į kandidatus Petrašiūnų rinkimų apygardoje Nr. 17 KAZIMIERAS NAUSĖDA (PR)	2016-12-20	nepateikė	
2.	Pretendentas į kandidatus Antakalnio rinkimų apygardoje Nr. 3 ALGIMANTAS ASEVIČIUS (PR)	2016-11-23	nepateikė	

Vyriausioji specialistė

Janina Latvienė